

CONTEXT HISTÒRIC EN QUÈ VA NÀIXER JAUME I

Situació política a l'Europa que va veure nàixer Jaume I.

Fill de Pere II d'Aragó i I de Catalunya (el Catòlic) i de la reina Maria, senyora de Montpeller, Jaume I va nàixer, precisament a Montpeller, la nit de l'1 al 2 de febrer de l'any 1208.

El mateix any en què ell va nàixer, s'esdevenia un fet politicoreligiós de la més gran importància que condicionaria la política europea i, no cal dir-ho, la biografia del futur rei: el papa Innocenci III proclamava la croada contra els heretges càtars o albigesos, que eren vassalls dels comtes de Tolosa i de Provença, com també del mateix rei Pere d'Aragó i Catalunya.

El Llenguadoc, Provença i tota Occitània, Montpeller inclòs, eren territoris políticament molt febles, fragmentats en estats feudals sovint minúsculs i, per això, despertaven l'ambició dels reis veïns. Tant dels d'Anglaterra i França com del mateix rei d'Aragó i comte de Barcelona, que era el sobirà que tradicionalment hi havia tingut una major influència, fins al punt que una gran part de senyors d'aquells territoris eren vassalls seus.

Quan hi va arrelar l'heretgia dels càtars, en detriment del catolicisme, la casa reial de França, aliant-se amb el papat, va aprofitar l'ocasió per a invadir el Llenguadoc i, amb el pretext de preservar la religió cristiana, annexionar-se els territoris que ambicionava des d'abans de produir-se el problema religiós.

El 1209, un poderós exèrcit de croats francesos, capitanejats per Simó de Montfort, va atacar les terres del comte de Tolosa, va arrasar Besiers i va conquerir Carcassona.

El rei Pere, pare de Jaume I, va dubtar davant l'agressió francesa contra uns dominis que considerava propis: d'una banda tenia el deure de protecció militar sobre els seus vassalls, de l'altra devia obediència a l'Església. Cal dir que el rei de França i el papa, aliats, eren enemics terribles.

De primer, el rei Pere va voler conjurar el perill pactant amb Simó de Montfort. Els pactes incloïen el vassallatge de Simó respecte del rei Pere, com a nou vescomte de Carcassona, i la futura boda entre la filla de l'un, Amícia de Montfort, i el fill de l'altre, l'infant Jaume. A més, el rei Pere consentia a posar el seu fill en poder de Simó de Montfort, com a garantia del pacte entre ells.

Si el 1211, l'infant s'allunyava de sa mare, la reina Maria, i passava de Montpeller a Carcassona, on els croats havien establert la seua capital, el 1213 es trencava la pau entre el rei Pere i Simó de Montfort. El rei i el comte de Tolosa van atacar els croats a Muret, la sort els va ser adversa i, no sols van acabar derrotats, sinó que el mateix rei Pere va perdre la vida en el camp de batalla.